

AFD. HILVERSUM.

Secretariaat:

Heuvellaan 11, Hilversum.

Tel: 035-10481

x in de kantlijn betekend een vraag.
 - in de kantlijn betekend het antwoord.

November 1981

NIEUWE VORMEN VAN SAMENLEVING.

Wij hebben op het ogenblik een consumptie en welvaartmaatschappij, waarbij moet worden opgemerkt dat die welvaart zelden volledig gerealiseerd is behalve in een paar landen maar iedereen streeft er naar. Een verbruiks- en welvaartmaatschappij heeft de neiging om dus straks te legimateren, heeft verder de neiging tot uitbuiting dit zit ingebouwd in het geheel en zij heeft dan uiteindelijk ook nog het grote nadeel dat zij een voortdurend grote ontevredenheid veroorzaakt. Je zou het in plaats van streven naar bezit, het streven naar geluk als basis moeten nemen voor elke samenlevingsvorm, maar helaas, geluk is iets waar de mens zelve aan moet werken en men is er in steeds meer landen aan gewend geraakt dat er wel autoriteiten zijn die alles regelen. Ze kunnen er veel voor je doen maar gelukkig maken gebeurt maar zaaden en als U mij niet gelooft moet U met er over praten. Wanneer we dus denken aan een samenlevingsvorm dan is een eerste vraag; in welke samenlevingsvorm kun je opgroeien, dat is erg belangrijk dat is bepalend vaak voor al dat gene dat je later kunt bereiken, kun je opgroeien zonder al te grote spanningen en gelijktijdig met een optimale aanpassing binnen de gemeenschap. Nu blijken er inderdaad wel leefgemeenschappen te zijn op de wereld waarin dit voor komt. We denken hierbij bijvoorbeeld aan verschillende Polynesische samenlevingsvormen. Hier zijn regels en wetten angetwijfeld, maar ze zijn uitermate mild en ze hebben nog een ander heel belangrijk punt; het kind is niet alleen maar de verantwoordelijkheid van de ouders, en eventueel daarvoor aangestelden. Het kind is deel van de leefgemeenschap en als zodanig is het, mede de verantwoordelijkheid van de hele gemeenschap. In deze samenlevingsvorm is verder opvallend dat er heel weinig taboes zijn, ja religieuze, maar maatschappelijk niet zo veel. De jongens en meisjes leven op een manier die men hier waarschijnlijk een "wat maar aan rotzooien" zou noemen, en ze hebben daar alle vrijheid ook op sexueel terrein en tot op het ogenblik dat ze zich besluiten samen te gaan leven met een ander. Zodra je begint aan een permanente samenleving ben je daarin gebonden. Dit heeft het grote voordeel dat jalousie en dergelijke in verhouding weinig voorkomen, omdat immers een ieder te voren de kans heeft gehad om zich uit te leven. Verder heeft het 't voordeel dat je elkaar goed kent, je bent met elkaar om gegaan, je weet precies wat deze en gene is. De gemeenschap is klein, natuurlijk, maar in die gemeenschap is er zoveel verwantschap dat men voortdurend op elkaar een beroep kan doen wanneer dat nodig is, en het grootste voordeel, de kinderen hebben dan wel geen officiële scholing, maar ze vinden datgene wat ze moeten weten bij de ouderen die belangrijke verhalen vertellen. Ze leren de vaardigheden van de mannen en de vrouwen waar ze mee omgaan. Wanneer zij eenmaal groter zijn geworden, de pubertijd bereikt hebben, dan kun je eigenlijk zeggen dat ze voor het leven in de gemeenschap al de nodige bekwaamheid hebben. Opvallend van deze gemeenschappen is, dat ze wel de gescheiden woningen kennen, dat we dus niet gemeenschapshuizen zien, zoals je in vele andere streken de Dajaks b.v. hebben dat lange tijd gehad en de Bataks als je Ned. Indie neemt, maar je kunt hetzelfde ook vinden bij de nog bestaande stammen in de Amazonas b.v. Wanneer je daar in de verte komt dan kun je dat zien, daar zijn mensen die leven samen feitelijk in een groot huis. Maar een ding is wel opvallend; bij al deze primitieve samenlevingsvormen is er een mogelijkheid om je terug te trekken. Men heeft geen eigen huis, maar er is ook het mannenhuis en het vrouwenhuis. En dat zijn dan andere dingen dan hier, waar men elkaar zit op te zwepen dat men toch zo progressief is of dat men uiteindelijk toch een beetje voor zijn recht op moet komen. Daar is die samenleving eenvoudig gebaseerd op het feit dat de mentaliteit van de mannen een beetje anders is dan die van de vrouw, dat wordt tegenwoordig wel niet geloofd maar het is toch zo? En dat daarom, de vrouw dus, op een andere manier werken moet en bereiken moet dan de man. Er is geen kwestie van "deze taak is die van de man" en dat is de taak van de vrouw, maar het is doodgewoon, wie kan het beste "wat" doen.

Ook bij het negervolk zien wij dergelijke vormen.

Ik heb deze vormen in het bijzonder uitgewerkt omdat ze de basis vormen voor een opvoeding waarbij het kind spontaan in de gemeenschap ingroeit, en niet zoals in West-Europa, bijvoorbeeld, als in andere landen ook in feite buiten die gemeenschap komen te staan, en als kind een strijd moet voeren tegen die gemeenschap. Waar ze leeft in een scholengemeenschap, dan ben je geïsoleerd van de werkelijke maatschappij. Zelfs wanneer je leeft in een universitaire gemeenschap, dan ben je daardoor niet in staat om te begrijpen wat zich in die gewone maatschappij afspeelt. Je hebt andere wijze van denken van leven, van samenwerking en daardoor zal die overgang heel vaak ook nog betrekkelijk moeilijk zijn. Je leeft niet in een samenlevingsvorm met wetenschap, je leeft met menselijkheden. En wanneer je dat eenmaal gaat begrijpen, dan ziet U ook waarom ik deze vorm de voorkeur geef. Nu hebben we op aarde al heel wat eigenaardige experimenten gezien. We kennen natuurlijk de verschillende commune-vormen, die over het algemeen nu niet zo erg geslaagd zijn. Dat komt omdat in die commune te weinig onderling respect bestaat, dat klinkt misschien gek maar het is zo. Een mens die gelukkig is moet gewaardeerd worden. Maar dat betekent ook dat de relaties die voor hem belangrijk zijn, gewaardeerd worden. Waar dat niet het geval is, b.v. bij algemeen vrije sexualiteit, hoe vreemd het ook moge klinken, is dat niet te bereiken, dan ontstaat altijd spanning. Heb je te maken met een leefgemeenschap echter, en die bestaan er gelukkig ook, waarin de mensen wel samenleven samen werken, maar waarbij ze ook toch nog eigen bezit kennen en waarbij hun eigen persoonlijkheid, als het ware hun eigen "nestdrang" bevredigd wordt, dan blijken dergelijke gemeenschappen zelfs buitengewoon goed te kunnen zijn. Nu heeft elke leefgemeenschap een eigen ritme. In een grote stad zal dat ritme niet bepaald gezond zijn. Het spijt me dat ik moet opmerken, maar een stedelijke samenleving heeft de neiging de mens te vervreemden van zijn eigen natuurlijke bio-ritme en daardoor hem ook in feite met spanningen te belasten die voorkomen zouden kunnen worden. Je kunt daarvoor eigenlijk het beste teruggaan in de richting van "dorpssamenleving". Nu heeft men ook met die dorpssamenleving al heel wat experimenten gedaan. In India b.v. bestaan een aantal dorpen die in feite als een soort beperkte commune functioneren. Men heeft gemeenschappelijke bezittingen er bestaat een stilzwijgende overeenkomst voor onderlinge hulpverlening. Men heeft bepaalde terreinen die men ~~tesamen~~ verbouwd, men werkt ~~tesamen~~ aan gemeenschapsvoorzieningen en toch heeft ieder verder weer zijn eigen mogelijkheden en zijn eigen rechten en ieder heeft ook zijn eigen handel. Wanneer je daartoe de teelt en je wilt ze gaan verkopen hoef je niet aan een dorp vragen of een dorp dat goed vindt, dat mag je doen. Aan de andere kant als je betekenis wilt hebben in de gemeenschap en je hebt misschien meer gekregen dan je nodig hebt is het duidelijk dat je een armere daarmee kunt helpen, ook misschien iets zult bijdragen aan de gemeenschapsvoorziening, al is het maar aan het kopen van galfflaten om een paar hutten erbij. Deze gemeenschappen functioneren vreemd genoeg, goed. Toch worden ze niet bepaald, en dat wil ik hier nadrukkelijk stellen, door enige religieuze of ideologische binding. De binding is menselijk, en het is misschien wel daarom dat, deze samenlevingen door de autoriteiten nogal met achterdocht worden gezien. Wanneer je een nieuwe levensvorm wil opbouwen, een samenlevingsvorm dan, dan zul je uit moeten gaan van datgene wat er is. En dan moet je verder uitgaan van het standpunt dat degenen die in een bepaalde samenleving ~~tesamen~~ werken en optreden in de eerste plaats verplicht zijn voor zich zelf en de gemeenschap te zorgen. Dat is iets wat strijdig is met vele ideologische opvattingen in deze tijd; men zegt b.f. tja, we moeten zorgen voor de vluchtelingen hier en voor de armen daar en voor de politiek vervolgdens elders. In de nieuwe samenlevingsvorm, zal je daar minder aandacht aan kunnen besteden. Al is het alleen maar omdat je eerst moet zorgen voor je eigen gemeenschap. Dat klinkt erg egoïstisch, maar in feite is alle projecteren van je aandacht en je werkkraft meer een treffen naar buiten toe gelijktijdig een onthouden van de energie aan de leefgemeenschap waar je bij behoort. In Uw samenleving is dat gemakkelijk, die samenleving functioneert toch wel. Maar wanneer je die samenlevingsvorm opbouwd dan blijkt je ook dat we niet meer uit mogen gaan van een vaste reeks wetten. Ook dat is iets wat kennelijk in deze tijd onvoorstelbaar is maar je moet je voortdurend met de regels ook aan kunnen passen aan de omstandigheden. Een typisch voorbeeld; van de wijze waarop dit kan gebeuren vinden we bijvoorbeeld in bepaalde Indianengebieden. Uit de Delaware b.v. maar ook de Cayenne, die hadden daar heel aardige vormen van opgebouwd. Hier ging het n.l. niet over een opperhoofd dat besluiten neemt, dit ongeacht Winnetou en alle Old Shatterhand verhalen, Het ging hier eenvoudig om een samenkomen van allen die bewezen hadden dat ze binnen de gemeenschap een zekere waarde bezaten. En die waarde werd weer bepaald door hetgeen je in- en voor die gemeenschap presteerde. Dat maakt de zaak interessant, want deze mensen spreken dan ~~ook~~ onderling niet in debat, debat is altijd destructief bijna, neen, iedereen geeft zijn eigen oordeel. Wanneer de eerste ronde is geweest, dan gaan de oudsten, diegenen die het meeste ervaring hebben, proberen om daar dus hun oordeel aan te ~~passen~~ aan hetgeen die anderen zeggen.

Iedereen voegt daar weer zijn eigen steentje bij en dan wordt er niet gestemd over een algemeen geldende beslissing, maar de gegenden die voor een bepaalde oplossing zijn verklaren zich bereid om die dan ook zelf waar te maken. Natuurlijk heel erg moeilijk wanneer ministers zeggen dat er bespaard moet worden, he' dan is dat in Uw samenleving eenvoudig een opdracht die ze aan U geven via de wet. Maar in de ideale samenleving zal het zo zijn dat een aantal mensen zullen opstaan die zeggen "je hebt gelijk, wij gaan van ons eigen inkomen besparen, wij gaan bepaalde dingen niet doen die we wel zouden willen doen". Ende anderen die zeggen, nou ja wij zullen op onze eigen manier verdr doen maar, dan dragen jullie geen verantwoordelijkheid voor ons en wij niet voor jullie. Het is duidelijk dat een samenlevingsvorm zoals ik nu een beetje zit op te bouwen voor U nooit kan bestaan in een grotere opzet. Centralisme is dodelijk voor een nieuwe samenlevingsvorm waar de mens in de eerste plaats zijn behoren daarbij, zijn geluk binnen die gemeenschap zou willen zoeken, in plaats van rijkdom, rechten en natuurlijk ook bezit. We hebben nu een heel aantal gemeenschappen, we noemen dat meestal "secten" die op hun manier dan toch proberen dit leven in een nieuwe gemeenschapsvorm te beoefenen. Dan behoeft ik U allen maar te herinneren aan de verschillende Aziatische; "De Bagwan" Maar we kunnen ook spreken over "Jehova's Getuigen" b.v. of als U 't wat ouder wilt hebben; de kern van het "Leger des Heils". Dit zijn mensen die zich op een heel andere manier hebben ingesteld en die geheel nieuw waarden voor hun leven hebben gekozen. Maar er zit een nadeel aan vast, zij kiezen een richting die niet bepaald wordt door de feiten. Die bepaald wordt door een geloof, Kijk, wanneer ik geloof in socialisme dan is dan is dat mijn zaak, maar wanneer ik aanneem dat elke mens zal gaan beantwoorden aan de eisen die voor een doorgevoerd socialisme noodzakelijk zijn, dan kom ik bekocht uit. Dan kan ik wel beginnen de anderen met geweld te doen leven volgens die sociale normen die ik heb gesteld, maar ben niet meer in staat om een werkelijke samenleving tot stand te brengen. Men brengt in feite een dictatuur tot stand en je zou kunnen zeggen; elke opgelegde vorm van socialisme is uiteindelijk fascisme. En fascisme is vergelijkbaar met dus met communisme en ~~elke andere vorm van~~ alle andere dingen, wanneer het systeem met geweld wordt opgelegd. Ik geloof dat we daar eigenlijk de kern te pakken hebben. De mensen zijn vaak zeer eenzijdig, Wanneer je wilt spreken over de Bijbel en lezen uit de Bijbel, dan is het heel begrijpelijk dat je dat met andere samen kunt doen. Maar wanneer de feiten in strijd zijn met hetgeen je uit die Bijbel meent te kunnen ontleen dan moet je eerst kijken wat de feiten zijn, dan kijken wat je geloof is en dan op grond van beiden een beslissing nemen. Maar je kunt nooit zeggen: het staat in de Bijbel, dus is het echt zo en kan het niet anders. Anders kom je terecht in de stijl van een Khomeini En een Khomeini die ongetwijfeld ook zoekt naar een nieuw samenlevingsvorm, maar hij zoekt verkeerd, hij gaat namelijk niet uit van de werkelijke mogelijkheden en behoeften van de mens. Neen, hij gaat uit van een systeem en dan bovendien nog een zeer specifiek onderdeel, eigenlijk een schigmatisch onderdeel van de Islam, de Shiha, en daar uit ontleend hij dan nog weer zijn eigen interpretatie die niet door alle Shihiten als juist worden beschouwd, en die legt hij aan anderen op. Kijk, daar zit de grote fout. Nieuwe samenlevingsvorm kan alleen dan ontstaan wanneer de mensen niet proberen ook daar zonder meer een wijze van leven op te leggen. Wanneer je leeft in een gemeenschap van echte Christenen met werkelijke naastenliefde dan kun je haast niet anders dan er aan beantwoorden of, uiteindelijk buiten die gemeenschap gaan staan. Maar dat is obstructief Nieuwe samenlevingsvormen moeten op abstracties gebaseerd zijn, niet op allerhand eindelijk leven. We moeten verder begrijpen dat een samenlevingsvorm waarin een mens gelukkig kan zijn, altijd een samenlevingsvorm moet zijn waarin het gezag niet onwrikbaar is. Met andere woorden, er moet een ruime aanpassingsmogelijkheid zijn voor iedereen op zijn eigen wijze te leven. Ik wil hier aan niemand verketteren en dat is duidelijk, maar wanneer ik hoor hoe bepaalde vormen van Christendom spreken over wat zij noemen # de sexuele abberaties van de Homo-sexuelen en anderen, dan zeg ik "ja lieve mensen, waarzijn jullie mee bezig" Het gaat er n.l. niet om dat jullie waarden aan anderen worden opgelegd, het gaat erom dat jullie leeft volgens je eigen waarden. En wanneer je die ander, binnen die waarden, de mogelijkheid geeft zich aan te passen en toch zijn eigen vrijheid te behouden, dan zul je heel waarschijnlijk daarmee bereiken dat er een goede samenleving leeft. Nu is dat hetzelfde als het accepteren van vreemde groepen. Wanneer ik kijk in Uw samenleving, dan spreekt men wel buitengewoon verdraagzaam, maar men staat open voor iedereen en elke vluchteling, maar je moet toch even uitkijken dat die Rot Joden je niet neppen en dat die Surinamers je niet bestelen of wie dan ook aan de haak slaan en dan moet je ook uitkijken met die Zigeuners want die kun je ook nooit vertrouwen, die zijn ook vies. Met andere woorden, die vooroordelen bestaan nog, maar waarom bestaan ze? Die vooroordelen bestaan omdat men eenieder niet het recht wil geven te leven op zijn wijze, mits hij daarbij of wel bijdraagt tot de gemeenschap als zodanig dan wel er van af ziet enig beroep te doen op die gemeenschap.

Kijk, dat zijn allemaal dingen waar je rekening mee moet houden. We hebben over de samenlevingsvormen van de toekomst en het zou niet redelijk zijn wanneer ik niet probeerde enkele beelden daarvan te schetsen. In de eerste plaats heb ik het gevoel dat de huidige methode van werken absoluut schadelijk is voor de mensheid voor de natuur en alles. Toch zullen we bij de bevolking die op dit moment als aantal op aarde leeft niet af kunnen stappen van grote bevolkings-agglomeraten. Steden dus en dergelijke. Maar misschien kun je die steden zo opbouwen dat ze completer zijn en dat ze gelijktijdig minder ruimte in beslag nemen. Er zijn systemen voor geopert, b.v. de bekende "ringsteden" waarin je in feite een soort tunnel bouwt waarin alle voorzieningen zijn ondergebracht, inclusief zelfs, vervoersmogelijkheden, inclusief woningen. Daarbinnen een groot terrein dat gebruikt kan worden b.v. voor landbouw, daar buiten een groot terrein dat, wat minder beschermt, vrije natuur kan vormen. Wanneer je dat alleen al zou doen, zou je een eind verder zijn, mits, en dat is weer een belangrijk punt, je dus ook de leefwijze aanpast. Dat wil niet zeggen dat ze zullen bepalen, wat U zult eten, maar wel dat U zult eten op een wijze waardoor dus niet een kunstmatige vervuiling wordt veroorzaakt die U binnen de stadsgemeenschap zelve niet kunt oplossen. Dat meteen b.v. verpakking mag overal gebruikt worden, mits ze gebruikt kan worden voor b.v. warmtewinning of herwinning van materiaal. En je kunt zeggen, ja, we hebben groente nodig, goed, die groente kunnen we op een natuurlijke wijze heel aardig beschermen maar we zullen er op moeten toekijken dat er maar een minimum aan landbouwgif wordt gebruikt. Want dat zou voor een aantal fataal kunnen zijn van o.m. de bodem en vooral de watervoorziening. Dan zeg je ja, wanneer we daarmee bezig zijn dan kunnen we ons ook niet voorstellen dat zo een stad eigenlijk een gemeenschap is, dat moeten afdelingen vormen Zoals je buurten hebt in de stad. Oude grote steden bestonden eigenlijk uit een grote reeks van dorpen. Er zijn zelfs nu nog steden waarin je dat terug kunt vinden. Denk daar b.v. aan Parijs, aan Brussel aan Berlijn. In mindere mate vind je het ook, maar vooral aan de buitenkant in steden als New-York, In al deze steden blijkt dat men wel een gemeenschappelijk gezag heeft gekregen en gemeenschappelijke voorzieningen, maar dat de gemeenschap haar eigen voorzieningen grotendeels in stand houdt. Ik geloof dat je in nieuwe samenlevingsvormen dat zelfd moet vinden; de kleine overzichtelijke gemeenschapsvormen, en dat wil zeggen, eenheden die over het algemeen de zes @ zeventhonderd gezinnen niet te boven gaan, aannemende dat er dan werkelijk een beperking van voortplantingsdrift komt er dan een gemiddelde van 14 @ 1500 personen per groep. In die groep is het dan ook gemakkelijker om elkaar bij te staan, het is eenvoudiger om te bepalen wat je tesamen wilt doen en het is beter mogelijk om je eigen levensklimaat in te delen. Ik kan me werkelijk een gemeenschap voorstellen die alleen maar van klassieke muziek houdt. En dat er ook een is die alleen van Jazs houdt. Maar wanneer die beiden door elkaar lopen dan stoort de ene de ander, althans heel vaak. Ik kan mij voorstellen dat ieder zijn eigen stijl van inrichting handteert in zijn eigen afdeling. Er zijn nu eenmaal mensen die houden van zeer moderne wandverdelingen, die zouden het liefst leven in een ontwerp van Kleh en van Mondriaan. Anderen daarentegen voelen juist meer voor het romantische, Teniers of mijnentwege Rubens of andere klassieke opvatting. Waarom mag dat niet gebeuren? Er zullen mensen zijn die zeggen; "wij willen elke avond wel een toneelvoorstelling hebben. Goed dat is best daar kunnen ze zelf voor zorgen, maar ze moeten het ook zelf voor elkaar brengen. Er is niet iemand die zegt je krijgt zo iemand toebedeeld. Al moet je 't zelf schrijven en opvoeren je kunt het doen. En als je andere kunt vinden die daarvoor geïnteresseerd zijn, goed, neem contact met ze op en het komt voor elkaar. Op die manier zou die stads-samenleving inderdaad goed kunnen zijn en de enige centrale voorziening die je nodig hebt, zo voorzie ik dat uiteindelijk toch wel, zal er een zijn daar waar een te kleine gemeenschap niet voldoende kan doen. Ik stel mij voor dat driëper tien gemeenschappen, bij voorbeeld, een hospitaalruimte is, dat er op honderd gemeenschappen, een gemeenschappelijk vervoerssysteem is, dat soort dingen. Tenminste dat is meditatie voorbeeld. Die zal men wel gemeenschappelijk voor elkaar moeten brengen. Maar voor de rest beperkte en kleinere gemeenschappen. Dan krijgen we de kwestie van de dorpsamenleving. Wanneer we kijken naar de economische opzet van de voedsel-landbouw dan komen we al heel snel tot de conclusie dat in de huidige tijd landbouw moeilijk rendabel te bedrijven is. Dat klinkt misschien vreemd, maar het is zo, zeker wanneer je de landbouw beschouwt zoals ze op het ogenblik is; als een vorm van industrie. Die landbouft n.l. een bepaalde oppervlakte van bebouwbaar gebied nodig, de daarbij passende bemanning en de daarbij passende instrumenten. Dergelijke gemeenschap zal men natuurlijk proberen om veel te automatiseren, want het gaat er niet om in zo een gemeenschap om meer te werken dan nodig is, maar wel om goed te werken als nodig is. Ik kan me voorstellen dat er vele groepen zijn die zich speciaal toeleggen op b.v. het vervaardigen van dergelijke automatische machines. Op het land zal men gebruik moeten maken van die machines, en daarvoor zal men zoeken naar de verschillende mogelijkheden waarmee ze zoveel mogelijk automatisaties kunnen werken. Ik neem aan dat men veel zal werken

Ik neem aan dat men veel zal werken met zon-panelen bijvoorbeeld. Tenminste waar dat haalbaar is. Dat men daarnaast ook zal proberen te werken met sterk geïnduceerde velden, waardoor elektrische energie aan het veld ontnomen kan worden. Let wel, ik heb nog niets genoemd wat niet wetenschappelijk op dit moment mogelijk is. Ik zit geen verhalen te vertellen van science-fiction. Dan stel ik mij verder voor dat er een groot aantal mensen zijn die zeggen, maar ja wij willen helemaal volgens onze eigen manier leven. Op het ogebblik dat je de berg-samenlevingen, dus eigenlijk toch wel maakt tot samenlevingen met een zekere mate aan vrijheid, een zekere mate aan natuurgebondenheid en dergelijke, dan zal ook het dulden van andere gemeenschappen eenvoudiger worden en zolang deze zich maar niet direct begeven op het terrein van de eigen deskundigheid en beheersing. Ik neem aan dat er, zeg maar kunstenaars doorgaans, en dat degenen die daar creatief werken te zijnertijd in de verschillende gemeenschappen hun eigen producten afzetten, of dit nu ~~men~~ het minder tastbare, muziek, literatuur, iets anders, of het misschien kunst is, dus schilderwerk, beeldhouwwerk, maar het kan net zo goed zijn het vervaardigen van bijzondere aangepaste meubels. Het vervaardigen van gebruiksvoorwerpen die een bijzonder karakter hebben. De moeilijkheid is; dat elke gemeenschap voor zich zelf zal moeten zorgen. Wanneer we de bezwaren van deze tijd overzien dan valt ons vooral op, dat men, geloof ik, tegenwoordig noemt: de "Verkopeling". Er zijn mensen die al rood als een kroot worden wanneer ze alleen maar over deze koper hoorden. Want die denken ook dat "daar worden wij lekker in gesloofd. Ze hebben gelijk. Deskundigen zijn; werk maar deskundigen die eenzijdig zijn gericht zijn een groot gevaar. Dat wil zeggen dat er een zeer belangrijke behoefte is aan synthese. Aan algemeen overzicht. Ik weet niet hoe die gemeenschappen zich in de toekomst volledig gaan etaleren, hoe ze zich verdelen en op welke manier ze tot stand komen, een ding is in ieder geval zeker, elke gemeenschap heeft zijn eigen problemen en is betrekkelijk weinig op, de hoogte van de problemen van de ander. Je kunt dat in wezen vergelijken met de toestand die er bestaat tussen verschillende departementen en regeringen. Er is behoefte aan een groep mensen die dit overzicht hebben. Om dat overzicht te verkrijgen, heeft men capaciteiten nodig die niet alleen maar rationeel zijn maar ook intuïtief. Daar zie ik een heel belangrijke invloed en ook economisch. Ik denk dat een dergelijke stam van "begaafden" in steeds grotere mate gaan opstaan. En, vergeet een ding niet, een mens die intuïtief kan reageren heeft vaak veel voor op iemand die rationeel moet reageren. Wanneer die intuïtie juist is ontwikkeld, kun je veel sneller kiezen, erg belangrijk vaak, in de tweede plaats kun je voorvoelen en je voorbereiden op zaken die nog niet feitelijk zijn en ten derde en dat lijkt me toch ook heel erg belangrijk; je kunt aanvoelen waar je een fout maakt. En wanneer je een fout maakt kun je hem dus ook corrigeren voordat ze gefixeerd is. Dergelijke gemeenschappen zullen in het begin aparte dorpen zijn, aparte leefgemeenschappen dus. Maar al heel snel zal blijken dat hun waarde voor de gemeenschappen juist ligt in het leveren van mensen met dit overzicht, dit inzicht. Ik stel mij voor dat er een groot aantal van dergelijke gemeenschappen komt. In alle landen ter wereld uiteindelijk. Deze gemeenschappen echter, zullen in mensen uitzenden, niet alleen om problemen te regelen bij anderen, maar ze zullen ook onderling mensen uitwisselen. Hierdoor ontstaat een net van begrip dat de aarde kan omspannen. Nu zullen er veel mensen zijn die zullen zeggen, ja dat is allemaal mooi, maar erg algemeen. Maar hoe moet het dan b.v. met het huwelijk? Ach, kijk eens, een huwelijk kan heel goed zijn, maar de werkelijke binding in een huwelijk is die van genegenheid, de verantwoordelijkheid die men tegenover elkaar draagt, is minder een kwestie van contract dan van moraliteit. Dat wil zeggen dat men huwelijkscontracten zoals ze in feiten nog steeds bestaan, met wettelijke zekerheden, rechten en weet ik wat nog meer eigenlijk niet eens meer nodig hebben. Op het ogebblik dat de mensen elkaar niet meer gaan zien als bezit of tegenstander of wat anders, maar gewoon als iets wat je nodig hebt in het leven. Dan wordt het anders. Dan gaat men samen werken. En dan zal blijken dat menig huwelijk in feite een samenwerkingsfactor als belangrijkste binding heeft. In andere gevallen kan dat een onderlinge afhankelijkheid zijn. Deze huwelijken zullen heus voortbestaan. Denk niet dat ze ten einde komen. Alleen ze zullen waarschijnlijk in veel mindere mate wettelijk bevestigd worden. Ik denk dat de samenleving op den duur alleen zal bestaan uit een tegenover de gemeenschap, te kennen geven, dat je elkaar zal volgen. Nu zeg je ja, maar er zijn toch nog andere mogelijkheden. Ja natuurlijk, het is heel goed mogelijk, dat een vrouw met meerdere mannen leeft, en wanneer ze dat onderling goed vinden en ze kunnen daar gelukkig mee zijn, waarom niet? Een omgekeerde is ook mogelijk, een man met meerdere vrouwen. En dan zal de gemeenschap niet zeggen, tut, tut, tut of feei, feei, feei of tjonge tjonge, tjonge, En dan zullen ze ook niet zeggen, nou is dat niet vermoeiend of hoe kun je dat nu doen? Ze zullen heel eenvoudig zeggen "als je die beslissing neemt is dat voor jou." Of je zelf een gemeenschap wilt ala Heyboer, er zijn meer voorbeelden. Of dat je meer de "Thibettaanse vorm wilt hebben, U weet het was daar de gewoonte dat de vrouw het b.v. met broers hielden.

Als de een dan op reis was, had ze kans dat de ander tenminste thuis was. En, wanneer je in de gemeenschap deze dingen gaat aanvaarden, let wel, dan zullen ze in mindere mate voorkomen, dat is heel gek. Ontrouw is b.v., neemt U me niet kwalijk, de aanwezigen natuurlijk niet, maar is toch iets wat gemiddeld 70% van de mensen in het leven wel op een of ander ogenblik overkomt, 't zij kort, het zij langdurig. En nu kijkt men daar tegenaan. Maar wanneer je daar niet tegenaan kijkt, wanneer dat geen factor van belang meer is, dan zullen alleen nog maar die bindingen tot stand komen die uit werkelijke interesse ontstaan, en niet meer bindingen die in feite alleen door opgejaagd gevoel van mannelijkheid of vrouwelijkheid tot stand komen zonder dat ze wezenlijk inhoud hebben. U zult op dat terrein moeten zeggen, zal wel, dan zeggen de mensen ja wat moeten we dan aan met al die kerken..Nu ik vind een kerk over het algemeen een gebouw waar mensen samen komen, om een vriend van mij te citeren "een gebouw waar mensen samen komen om God te aanbidden, zonder door de schoonheid van zijn schepping gestoord te worden" Een kerk, als een organisatie, heb je die eigenlijk nodig? Wanneer je zegt, de kerk zijn de mensen die tesamen God erkennen, dan is er ook geen rede om te spreken over het wel of niet oecumenisch samenkomen, dan is gewoon de vraag: erken je God? En, wil je met ons bidden, graag. Wil je met ons vieren, graag. Wil je het niet, het staat je vrij. Je bent daardoor niet minder of meer dan wij. Doe je het anders, dat is jouw zaak.En dan zal blijken dat een samenwerking steeds meer tussen nu nog vaak gescheiden secten en kerken mogelijk wordt. Maar dat de hiërarchie die daar in feite op het ogenblik de macht in handen heeft afbrekkelt. Dus wel kerken, maar niet meer als grote gebouwen, of als machts-structuren, maar gewoon als ontmoetingen van mensen die in elkaars gezelschap zich verdiepen in een hogere waarde die ze op die wijze voor zich het best kunnen beleven. Want dat is van belang. Dan blijven er natuurlijk dingen over, ja, handel bijvoorbeeld. Nu zijn er mensen die zeggen in een ideale wereld bestaat geen handel.Nu, gelooft U mij die ideale wereld bevat dan geen mensen. De ruilhandel is zo oud als de mensheid. Ook de orientmens kende al handel. De eerste jagers maakten ook al een leuk handeltje waarbij de een een paar vuurstenen speerpunten gaf en de ander zij "ja, maar ik moet er nog wat bijhebben, een stuk vleesch en je e.v. buit, want, mijn vuistbijl is meer waard. Dat is zo geweest en het zal zo blijven. Maar er is iets anders, er zijn geen bindende normen meer, d.w.z. dat handel berust op: hoeveel is iet mij en jouw waard. Dat betekend overvragen vast en zeker als vanzelf wegvalt. Je zegt gewoon zoveel is het mij waard, wat is het jouw waard. Dan zegt de ander, "top" of hij zegt niet top,Desnoods zeg je ik kom er nog eens op terug. Maar dat kan geen handel meer zijn die wereldomspannend is. Een anders imperium of een monopolie is niet alleen de dood voor de handel, maar ook voor de vrede in de samenleving.Wanneer U bijvoorbeeld denkt aan wat de grote energie-monopolies hebben aangericht in uw moderne wereld, vaak zonder enig werkelijke dwingende noodzaak of oorzaak, dan kunt U nagaan dat dergelijke dingen niet passen. En mensen die dit beseffen, zeggen we doen het liever met een kaarsje dan met jullie petroleum als die niet redelijk verkrijgbaar is, begrijpt U. Dan wordt het ideaal van Wim Kan inderdaad waar; komt er een Arabier binnen, "hier is de olieboer" Hoeveel liter had U willen hebben. Dat klinkt allemaal krankzinnig, maar de samenleving is bezig om te groeien naar een soort "molochsvorm" Zeer groot, maar niet: zeer stabiel. Naarmate U die centralisaties verder doorvoert zal de toekomst steeds meer moeilijkheden veroorzaken. Wil je die moeilijkheden oplossen, althans schijnbaar, dan zul je daar mensen aan op moeten offeren Dan wordt de gemeenschap in wezen een soort superstructuur, die haar eigen leden opeet. om daardoor zichzelf in stand te houden. En dat is iets anders dan de "Abrockx die de eeuwigheid brengt.De slang die zich zelf verslindt, ja dat is de eeuwigheid.Maar de mensheid die zich zelf verslindt dat is niets anders dan de uiteindelijke vernietiging van al dat gene wat ze probeert in stand te houden. Dat is allemaal heel aardig om te zeggen, we zijn voor bewapening of we zijn tegen bewapening, maar niemand realiseert zich "bewapening is onzin". Want datgene wat ik niet persoonlijk kan verdedigen, ben ik niet waard. En datgene wat ik wil aanvallen, zal ik persoonlijk moeten aanvallen. Ik kan dat niet door anderen laten doen. Wapens zelfs, atoomwapens en dergelijke zijn in feite de grootste absurditeiten die je denken kunt. Het is de vernietiging, om macht te hebben over datgene wat vernietigd wordt. Dat is waanzin.Het is het doorzetten van eigen gelijk terwijl men weet dat men dit niet volledig heeft.En dus ten onder gaan aan je eigen onoverwichtigheid zelfs wanneer je overwonnen hebt.Dat is een krankzinnig gezegde, en steeds meer mensen gaan dit beseffen.En dat wil zeggen dat in steeds meer staten, want die blijven voorlopig wel bestaan, zolang als er politici zijn en generaals zijn er staten, en als het slechter gaat omdat een generaal denkt dat hij politicus, of dat de politicus denkt dat hij een generaal is., komt erg vaak voor. Maar er zijn sub-culturen,Mensen die zich los maken van de samenleving zonder daarbij de mensheid te verwerpen, dat is erg belangrijk. Maar dan kun je zeggen, ja goed, maar er zijn krakers in deze tijd en dat is niet juist, absoluut.Wat zij doen is niet juist, maar niet omdat zij kraken, maar omdat zij zich bezighouden met datgene wat een ander behoort zonder

daar iets tegenover te stellen. Maar wanneer een kraker een pand betreft en knapt het op dan stelt hij er iets tegenover. En dan heeft hij dus volgens mij, daarmee een rechtsverhouding geschapen. Een dergelijke gemeenschap die dus constructief kan zijn vanuit een in zich zelve, zal ook steeds meer, ook binnen staatsvormen, een matigend verschijnsel zijn. Maar wanneer blijkt dat mensen op die manier walgelijker kunnen zijn, ook zonder allerhand junk en weet ik wat nog meer, dan zullen er ook steeds meer mensen zijn die zeggen, kijk, daar zoekt men het. Maar nu is het prettig om te roepen hoera, hier is dus recht, maar je kunt duidelijk roepen hier is recht maar als je dan toch een klap op je kop krijgt dan vraag je waarom heeft hij mij niet geraakt. Dat kun je een tijd in een soort van hysterie wel volhouden, maar dan komt een ogenblik dat het moet worden omgezet in iets praktisch. En dat praktische betekent dan weer elkaar helpen, elkaar bijstaan, maar gelijktijdig ook iets tot stand brengen dat niet alleen maar uit woorden is opgebouwd, dat alleen maar een illusie is. Er zullen Christenen Hara-Krishna, wat U ook maar noemen wilt, groepen die misschien op het ogenblik veel bedenkelijke aspecten hebben, ze zien ontwikkelen tot kleine sub-groepen daarbinnen die niet meer alleen zeggen "wij hebben de waarheid en wij weten het" maar die zeggen wij hebben een mate van geluk, door dat geluk kunnen wij onderling goed samenwerken en door die samenwerking manifesteren wij ons tot wat wij zijn. Dat zijn de samenlevingsvormen van de toekomst. Nu heb ik heel veel gezegd en zeer waarschijnlijk heeft U zich daar bij ook neergelegd. Laet me dus allereerst vragen of U zover, bezwaren hebt vragen hebt, kunt U Uw gang gaan.

X Moeten wij denken dat dit de realiteit is.

- Wat ik nu schets, wordt realiteit. Of het dit zal worden voor dat er een derde wereldoorlog wordt uitgevochten kan niemand zeggen. Maar het zal werkelijkheid worden. En wanneer ik moet zeggen wat de waarschijnlijkheid is; dan zeg ik dat U op het ogenblik drie kansen heeft dat het zonder zoo een atoom-oorlog vefwezenlijkt wordt tegen een kans dat het eerst na een grote vernietiging door atoom-oorlog kan worden gerealiseerd. U ziet ik geef U kansen, ik kan U geen zekerheid geven. Dat komt omdat er zoveel mensen op de wereld zijn die op een knop kunnen drukken, en er is maar een idioot nodig die op de knop drukt. En als U kijkt wat er in al deze kringen die daar toegang hebben aan idioten rondloopt, dan zult U begrijpen dat een kansberekening in dit geval bijna onmogelijk is.

X Dan blijft er dus maar een mogelijkheid over om zoiets tot stand te brengen.

- Wie vertelt dat?

X Wel, de generaals bijvoorbeeld.

- Ja kijk, een generaal zal dat wel moeten zeggen omdat het natuurlijk heel vervelend is om toe te geven. Maar als de idioot die dat bevel geeft toevallig een generaal is wou dat alleen zeggen dat het feit dat je generaal bent rationaliteit betekend. Ik wil niet hatelijk zijn, maar een Reagan bijvoorbeeld, kan in zich in zich natuurlijk heel veel goede mogelijkheden, kansen hebben, goede ideeën zelfs, maar deze Reagan is de man die op een gegeven ogenblik drie woorden uit kan roepen, misschien zonder ze te menen, en daar door in het hele Pentagon een bepaalde groep zodanig actief doen worden dat de eerste raket al gelanceerd is, voordat Reagan zich realiseert wat hij gezegd heeft. Dus laten we niet zeggen dat het niet mogelijk is. En wat dat betreft als het over atoombommen gaat beste mensen, niet dat ik nu pessimistisch wil zijn, maar weet U dat alleen iemand die de handboeken bestudeert, die dus overal verkrijgbaar zijn, en enig technisch intellect heeft en een heel klein beetje begrip van de atoomgenie, hoeft niet eens veel te zijn, die kan in zijn garage een atoombom maken. Inclusief eventueel nog een ~~aan~~ ombouw ook, inclusief de nodige noodafschermingen ook. Het kost wel wat, maar het is te doen. Uranium is op de zwarte markt voldoende te verkrijgen. En nu zegt U, ja misschien dat de Nederlandse generaals niet zo gek zijn. Dat wil ik U graag toegeven, Nederlandse generaals zijn uiteindelijk mensen die een beetje rechts gezinde democraten zijn, die wel alles willen verdedigen maar liefst wel zo goedkoop mogelijk. Maar wat moeten we dan denken van fanatici die allerhand, een klein negerstaatje is op het ogenblik met een beetje handigheid in staat om een atoombom te maken, wat wilt U dan. Het is niet alleen maar een kwestie van: wie heeft de raketten en wie niet, het gaat er om, wie heeft de mentaliteit. En het gevaar van deze wereld is niet gelegen in de atoombom, maar in de mentaliteit van mensen die niet meer kunnen denken in termen van samenwerking maar alleen maar in termen van confrontatie. Maar goed ik heb het mijne er over gezegd. Geen commentaren verder, dan ga ik de inleiding nu voor U afsluiten.

X Er moet toch door meerdere mensen over worden beslist niet waar?

- De werkelijke beslissingsketen in de grote landen op het ogenblik is voor de grote atoomwapens inclusief raketten als volgt; Er is in de eerste plaats een commando-code

Deze commando-code gaat uit naar een centrale. In deze centrale zijn drie personen aanwezig, die elk voor zich een versloten knop dus moeten openen daarna in moeten drukken en dan verlopen er nog drie tot vier fasen, ik geloof dat de laatste vier fasen heeft/beslissingen alleen wanneer alle fasen gelijktijdig zijn verlopen, dat is een belangrijk punt. Je kunt het niet zo doen dat je zegt ik wapen twee eerst en dan een, neen, eerst een, dan twee en dan drie en dan vier. Vier is dus degen die vrij komt als drie allemaal verwerkt zijn, goed, dan ontstaat dus de situatie van de gewapende bom, en dat is heel erg aardig, ik zal het U direct zeggen,. Maar wat blijkt nu; wanneer we b.v. de vliegtuigen nemen die ook atoombommen hebben, dan is daar ter plaatse de mogelijkheid voor het ~~piraten~~ wapenen aanwezig. Hier gaat het dus niet meer om een beslissing via - via, men neemt aan dat het alleen op bevel zal gebeuren, maar in feite kan iemand die een dergelijk vliegtuig kaapt, het heeft zo gemiddeld twee tot drie bommen bij zich zoals U weet, actieve bommen, die kan die bommen wapenen alleen door het gebruik van een code. Deze code heet geheim te zijn, maar is in de praktijk in het z.g. "noodvak" aanwezig waarin ook die beslissingen liggen die men zal moeten nemen en de taken die men zal moeten volvoeren op het ogenblik dat men niet meer in contact is met de centrale. Er zijn een aantal van deze vliegtuigen, dan hadden we verder nog een aantal atoom-bommen die ook raketten kunnen lanceren, de bommen die daar aanwezig zijn kunnen eveneens aan boord worden gewapend het heet "volgens de code" maar aangezien het een eenvoudige driefasencode is, dus drie factoren code, is die door iedereen gemakkelijk uit te kienen. Dus nog gemakkelijker dan het kraken van een auto-slot. En deze mensen bezitten dan de mogelijkheid om raketten af te sturen met een gemiddelde reikwijdte plus stuurcorrectie van ongeveer 1500 Km. maximaal. Dus neemt U me niet kwalijk dat ik zeg het is "aardig" wanneer ze nog vertellen. Maar die controle is niet zo reëel, en zo centraal als men denkt. Omdat wanneer in de comandoketen één factor fout loopt, deze maar al te vaak de mogelijkheeft om alles fout te laten lopen. D.w.z. dat men eenvoudig verder kan gaan U heeft misschien ook nog niet gehoord dat er een paar atoom-bommen verdwenen zijn. Dat is ook gebeurd. O.a. voor de Spaanse kust men heeft toen wel gezegd ze waren terug gevonden, maar ze zijn er twee kwijt. Niemand weet waar ze zitten en of ze er nog zijn en waar ze zijn. Ze waren niet gewapend dat is een feit, maar de wapening ervan is betrekkelijk eenvoudig over het algemeen. Ze zullen hun mond wel veilig dicht houden, een klein beetje denken aan de lichamelijke veiligheid van de gemene man, er zijn nu eenmaal bepaalde gegevens die je nu eenmaal niet zondermeer kunt uitwisselen. Zo b.v. op Nederlandse bodem is op het ogenblik een aantal atoomwapens aanwezig, waaronder drie grote. Binnenkort komt er een aantal atoom-granaten bij, dat zullen waarschijnlijk een 140 @ 150 zijn, maar dat zijn gewoon dus militaire wapens met een betrekkelijk kleine reikwijdte, betrekkelijk kleine werkingssfeer en daar komen dan eventueel nog raketten bij. Dat zijn gewoon dingen die kun je weten,. Kijk en als je dat nu allemaal in de gaten houdt dan moet je het mij dus niet kwalijk nemen, geen van allen, dat ik zeg dat die zogenaamde stricte veiligheid door de keten met vele factoren op zoveel manieren te doorbreken is, dat het een schijn-veiligheid is. Dat is precies het zelfde of iemand zegt: "Er is een snelheidsbeperking op de weg en dus zal iedereen zich er aan houden, want er is een voortdurende politiecontrole. Er zijn mensen die trekken zich van de hele snelheidsbeperking en de politie niets aan, dan kun je zeggen dat zijn piraten, goed, tot Uw dienst,, het zijn geen soldaten, het zijn terroristen, best, tot Uw dienst, maar ze zijn er... Mag ik er U op wijzen dat praktisch voldoende bewapening voor een, halve divisie in Duitsland gestolen was, en dat er nog niet van is teruggevonden dan de beapening van 2 @ drie compagnieën. Neen dat zijn gewone wapens, maar ze zijn toch maar weg (!) En dat kan immers ook niet want alles is beveiligd. Vrienden laten we als 't je belijft een beetje reëel blijven, het heeft niets met toekomstige samenlevings-vormen te doen. Men moet niet al te pessimistisch worden. Maar realiseer U wel dat de veiligheid die U wordt aangepraat een verbale is. Als het op papier staat is het nog niet feitelijk zo, en als men het heeft afgesproken dan is het nog niet, onaantastbaar of niet, te doorbreken. Anders zou geen enkele bankrover geld van een bank kunnen roven. Zo kom je helaas een beetje depressief gestemd en dat komt omdat U allemaal denkt dat het "waar" zal worden. Maar wanneer het waar wordt, en dat moet U goed onthouden, dan wordt het niet waar om dat er alleen maar een paar idioten zijn, dan wordt het in feite waar omdat Uw samenleving gefaald heeft. En voorlopig zit U wat dat betreft in Nederland nog niet zo heel erg slecht. U zult moeten leren leven met allerhand sub-culturen. U zult moeten leren leven met een meer persoonlijk aansprakelijkheid voor U zelf, ook wanneer het Uw veiligheid betreft, ook wanneer het Uw zekerheden betreft. U zult moeten leren leven met verantwoordelijk-gevoel voor degenen die U kent, waarmee U harmonies bent. En er is nog tijd genoeg om dat te bereiken. Het einde der wereld werd wel verkondigd, maar het is er nog lang niet

En als we sommige Profeten nagaan, had de wereld al tien keer vergaan moeten zijn en desondanks bestaat ze nog steeds en als we aannemen dat ze gelijk hebben ten aanzien van de kracht die van plan was het te doen, te vernietigen, nou ja dan is ze weer met succes geprolongeerd, laten we hopen dat dat succes aanhoudt.

Beseft verder dat juist de spanningen en het begrip voor de gevaren die in die spanningen liggen er toe bij gaan dragen dat de mensen anders gaan denken. Niet een kwestie van "Amerika moet ontwapenen maar Rusland niet" Neen, gewoon een kwestie van "die wapens zijn onzin" en dat is heel iets anders. Niet een kwestie van "wij moeten een ruimere sociale opzet hebben", dat helemaal niet. Wij moeten leren meer elkaar te helpen en minder van overheden te eisen. Niet een kwestie van "wij weten wat goed is en wij weten wat de waarheid is en een ander is dus fout", maar ik zal leven volgens mijn waarheid en daarom moet ik een ander het recht geven volgens diens waarheid te leven. Wanneer je zover kunt komen, en dat gaat steeds meer op gang komen, ook schijnbaar meer massaal. Ongeacht onderlinge verdeeldheid. Dan moeten we toch zeggen, ja dan is er toch zeer veel aan de gang waarbij je kunt zeggen; de nieuwe samenlevings-vormen zijn zich in wezen al aan het manifesteren. Wanneer U zich realiseert dat er ontwapeningsmarsen zijn geweest waar naast elkaar; Communisten en Kloosternonnen marcheerden, dan kunt U zich misschien voorstellen dat er dingen zijn in de samenleving waardoor alle schijnbare tegenstellingen kunnen worden overbrugd. En dat is Uw hoop, dat is Uw toekomst, de nieuwe samenlevingsvormen kunnen ontstaan wanneer U beseft, dat het belangrijker is met anderen samen te werken ongeacht wat zij zijn, denken of doen verder, zodat het goede, het juiste het aanvaardbare bereikt wordt. Maar dat nooit zal worden bereikt als we zeggen dat WIJ het weten en WIJ gelijk hebben. En wie weet, als er voldoende van dergelijke groepen in Nederland actief worden, misschien dat Nederland zelf nog een regering krijgt die zich beperkt tot datgene waarvoor ze uiteindelijk geroepen is. Namelijk het mogelijk maken van samenleving en samenwerking in het gebied waarover zij het Gezag heeft uit te oefenen, en niet het betuttelen van een ieder die het ongeluk heeft dat gebied te betreden. Vrienden er is Hoop in de toekomst, er is Hoop in deze dagen, Er gebeuren fantastische dingen. Er gebeuren geestelijk, op dit moment fantastische zaken. Mensen die plotseling een ander begrip krijgen, een "verlichting" zegt men er dan meteen bij, maar voor die mensen is het alleen maar een: Hee, de wereld is ook nog zo ! En die mensen helpen vaak anderen om te begrijpen in welke richting ze kunnen gaan. En of U gelovig bent of niet, U kunt het niet zonder God. Maar we kunnen het nooit onze God beschouwen als een soort dirigistische Moloch die ons offers vraagt in een reël heden en ons troost met een, laten we zeggen, wat wazig loon in de toekomst. Ik geloof in een God en ik geloof in een Goddelijke Kracht, eerlijk, Maar ik geloof dat die God je niet op aarde zett om hier te lijden en later in vreugde te leven. En dat die God je de mogelijkheid heeft gegeven om te denken, om te voelen, om je te ontwikkelen, om te zijn als mens, opdat je met mensen tesamen, datgene waarvoor dat Goddelijke, doch de hoofdzaak moet zijn Harmonie meer waar te maken. En wanneer dat kan gebeuren. Geloof U mij, de kans dat dit zal gebeuren is groot. Dan zullen we nieuwe steden zien en nieuwe vormen van steden. We zullen heel nieuwe vormen zien van landbouw-beoefening, niet zo piete-peuterig als alleen maar "puur natuur" en ook niet zo kortzichtig als "wat geeft het als we maar ....."